

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
lēmums Nr. 160
(prot. Nr. 24 14. p.)

Rīgā 2010. gada 11. jūnijā

PAR 01.12.2008. MINISTRU KABINETA UN FINANŠU UN KAPITĀLA TIRGUS
KOMISIJAS LĒMUMA NR. 1 (PROT. NR. 85 3. §) "PAR SAISTĪBU IZPILDES
IEROBEŽOJUMU NOTEIKŠANU AKCIJU SABIEDRĪBAI "PAREX BANKA"
GROZĪŠANU UN PAGARINĀŠANU

1. 01.12.2008. Ministru kabinets un Finanšu un kapitāla tirgus komisija (adrese – Kungu ielā 1, Rīgā, LV-1050) (turpmāk arī – Komisija) pieņēma lēmumu Nr. 1 (prot. Nr. 85 3. §) "Par saistību izpildes ierobežojumu noteikšanu akciju sabiedrībai "Parex banka"" (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru akciju sabiedrībai "Parex banka" (adrese – Republikas laukumā 2a, Rīgā, LV-1522, reģ. Nr. 40003074590) (turpmāk arī – Banka) tika noteikti vairāki Bankas saistību izpildes ierobežojumi.

2. Ar Komisijas padomes 19.06.2009. lēmumu Nr. 81 (prot. Nr. 24 11. p.) "Par 01.12.2008. Ministru kabineta un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmuma Nr. 1 (prot. Nr. 85 3. §) "Par saistību izpildes ierobežojumu noteikšanu akciju sabiedrībai "Parex banka"" pagarināšanu" Lēmumā noteikto saistību izpildes ierobežojumu darbības laiks tika pagarināts līdz 30.11.2009.

3. Ar Komisijas padomes 13.11.2009. lēmumu Nr. 149 (prot. Nr. 44 5. p.) "Par 01.12.2008. Ministru kabineta un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmuma Nr. 1 (prot. Nr. 85 3. §) "Par saistību izpildes ierobežojumu noteikšanu akciju sabiedrībai "Parex banka"" grozīšanu un pagarināšanu" Lēmumā noteikto saistību izpildes ierobežojumu darbības laiks tika pagarināts līdz 30.06.2010.

4. Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 113. panta pirmo daļu, ja Komisija konstatē, ka kredītiestāde neievēro šā likuma, tieši piemērojamo Eiropas Savienības institūciju izdoto normatīvo aktu vai Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdoto lēmumu vai normatīvo noteikumu prasības vai ja kredītiestādes darbība apdraud tās stabilitāti vai maksāspēju, Latvijas kredītiestāžu sektora drošību vai stabilitāti, draud nodarīt ievērojamus zaudējumus valsts tautsaimniecībai, vai ja no bankas notiek pārmērīga noguldījumu vai citu piesaistīto līdzekļu aizplūde, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, pieņemot lēmumu, ir tiesīga īstenot vienu vai vairākas darbības, tajā skaitā:

- noteikt kredītiestādes tiesību un darbības ierobežojumus, tajā skaitā pilnīgi vai daļēji apturēt finanšu pakalpojumu sniegšanu, kā arī noteikt saistību izpildes ierobežojumus, izņemot šīs daļas 5. punktā minētos noguldījumu saistību izpildes ierobežojumus (Kredītiestāžu likuma 113. panta pirmās daļas 4. punkts);

- noteikt bankai noguldījumu saistību izpildes ierobežojumus (Kredītiestāžu likuma 113. panta pirmās daļas 5. punkts).

Kredītiestāžu likuma 114. pants nosaka, ka lēmumu par noguldījumu ierobežojumu noteikšanu Finanšu un kapitāla tirgus komisija var pieņemt vienīgi attiecībā uz banku, kura šā lēmuma pieņemšanas dienā spēj apmierināt savu kreditoru pieteiktos likumīgos prasījumus. Lēmumā par noguldījumu ierobežojumu noteikšanu tiek norādīti ierobežojumu veidi un to darbības laiks, kas nedrīkst pārsniegt 12 mēnešus, taču šo termiņu bankai, kurai tiek sniegts komercdarbības atbalsts, var pagarināt līdz komercdarbības atbalsta sniegšanas beigām.

Kredītiestāžu likuma 99.¹ panta pirmā daļa nosaka, ka, lai panāktu Latvijas kredītiestāžu sektora drošību, stabilitāti un attīstību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija veic kredītiestāžu uzraudzību.

Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 99.¹ panta otro daļu Komisijai ir pienākums nekavējoties veikt pasākumus saskaņā ar šajā likumā noteikto, lai novērstu kredītiestādes darbībā un kredītiestāžu sektorā trūkumus, kuri apdraud vai varētu apdraudēt kādas kredītiestādes vai visa kredītiestāžu sektora stabilu darbību, traucē pienācīgi veikt darījumus, sniegt finanšu pakalpojumus vai varētu radīt ievērojamus zaudējumus visas valsts tautsaimniecībai.

5. Komisija konstatēja šādus faktiskos apstākļus:

5.1. Lai stabilizētu Bankas darbību, 26.02.2010. Bankas pamatkapitāls tika palielināts par 31.5 milj. latu. 23.03.2010. Ministru kabinets pieņēma lēmumu par Bankas restrukturizācijas modeli atbilstoši VAS "Privatizācijas aģentūra" un starptautiskā finanšu konsultanta *Nomura International plc* sagatavotajam Bankas restrukturizācijas plānam, kas paredz perspektīvu un Bankas nākotnes biznesa profilam atbilstošu aktīvu nodalīšanu jaunizveidojamā kredītiestādē. 31.03.2010. Bankas restrukturizācijas plāns tika iesniegts apstiprināšanai Eiropas Komisijā.

5.2. Balstoties uz Bankas iesniegtajiem pārskatiem un operatīvajiem datiem, Komisija secina, ka Banka ir maksāspējīga. Bankas pašu kapitāls 30.04.2010. bija 221,296,000 latu.

5.3. Bankas restrukturizācijas īstenošanai Ministru kabinets 01.06.2010. pieņēma lēmumu par "Jaunās bankas" dibināšanu (01.06.2010. protokols Nr. 28 57. §).

5.4. Bankas likvidie aktīvi ir palielinājušies – no 354 milj. latu 10.11.2009. līdz 469 milj. latu 31.05.2010.

5.5. Banka ievēro likviditātes rādītāju jau no 2009. gada novembra, un pēdējā laikā nav vērojama strauja naudas līdzekļu aizplūšana. Laika periodā no 13.11.2009. līdz 31.05.2010. noguldījumu apmērs Bankā, neņemot vērā Valsts kases noguldījumu, palielinājies par 126 milj. latu. Iepriekšējā laika periodā no 01.12.2008. līdz 13.11.2009. noguldījumu apmērs Bankā, neņemot vērā Valsts kases noguldījumu, samazinājās par 498 milj. latu, kas ļauj secināt, ka 13.11.2009. pieņemtais lēmums Nr. 149 par saistību izpildes ierobežojumu darbības termiņa pagarināšanu ir apturējis neprognozētu naudas līdzekļu aizplūdi.

6. *

---

* Ierobežotas pieejamības informācija atbilstoši Informācijas atklātības likuma 5. un 7. panta noteikumiem.

7. *

8. *

9. Izvērtējot Bankas finansiālo stāvokli, Komisija ņem vērā valsts veiktos pasākumus Bankas finansiālo rādītāju uzlabošanā un stabilitātes nodrošināšanā.

10. Ņemot vērā minēto, Komisija sagatavoja padomes lēmuma projektu, kuru 09.06.2010. ar vēstuli Nr. 05.01.01.015/2333 nosūtīja Bankai, vienlaikus informējot, ka Komisijas padome šo jautājumu izskatīs Komisijas padomes 11.06.2010. sēdē, un uzaicinot Bankas pārstāvjus piedalīties tajā, ja Bankas pārstāvji savu viedokli administratīvajā lietā vēlas paust klātienē.

Komisija 11.06.2010. saņēma Bankas 11.06.2010. vēstuli Nr. 2.-01/44, kurā Banka sniedza savus paskaidrojumus administratīvajā lietā.

Komisija 11.06.2010. padomes sēdē uzklausija Bankas pārstāvja V. Ābeles sniegtos mutvārdu paskaidrojumus.

Komisija, pieņemot šo lēmumu, izvērtēja arī Bankas 25.05.2010. vēstulē Nr. 2.-01/40 izteikto lūgumu, kā arī tās pārstāvja mutvārdos sniegtos paskaidrojumus.

11. Tā kā Bankas likviditāte ir pastāvīgi uzlabojusies jau vairākus mēnešus, kā arī ņemot vērā to, ka citi Bankas darbības rādītāji uzlabojas, Komisija uzskata, ka Lēmumā noteikto darījumu saskaņošana ar Komisijas pilnvarnieku vairs nav nepieciešama, taču Bankai noteikto saistību izpildes ierobežojumu termiņš būtu pagarināms un paši ierobežojumi atstājami negrozīti, lai nepieļautu neprognozējamu naudas līdzekļu aizplūšanu no Bankas, tādējādi saglabājot mērenas noguldījumu izmaiņas, kas nodrošinātu Bankas darbības stabilitāti un maksātspēju un neapdraudētu sekmīgu restrukturizācijas plāna īstenošanu.

12. Turklāt Komisija uzskata, ka šobrīd Saeimā steidzamības kārtībā izskatāmie priekšlikumi pilnveidot banku restrukturizācijas tiesisko regulējumu rada papildu risku neprognozētai naudas līdzekļu aizplūdei no Bankas, kas savukārt ietekmētu Bankas darbības stabilitāti un maksātspēju.

13. Ņemot vērā minēto, Komisija uzskata, ka Lēmuma par saistību izpildes ierobežojumiem pagarināšana ir lietderīga. Tiesiskais (leģitīmais) mērķis Komisijas lēmumam par noteikto saistību izpildes ierobežojumu pagarināšanu, ievērojot Kredītiestāžu likuma 113. panta pirmo daļu un 114. panta pirmo, otro un 2.¹ daļu, ir nodrošināt noguldītāju aizsardzību un finanšu un kapitāla tirgus stabilitāti saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma 5. pantā noteikto Komisijas darbības mērķi.

14. Tāpat vērā ņemama ir likumdevēja griba nodrošināt maksimālu valsts interešu aizsardzību laikā, kad Bankai tiek sniegts komercdarbības atbalsts, piešķirot Komisijai tiesības pagarināt ierobežojumu darbības laiku līdz komercdarbības atbalsta sniegšanas beigām. Savukārt Lēmumā noteikto saistību izpildes ierobežojumu termiņa pagarināšana ļaus nodrošināt stabili

---

* Ierobežotas pieejamības informācija atbilstoši Informācijas atklātības likuma 5. un 7. panta noteikumiem.

Bankas darbību un gūt pēc iespējas lielāku labumu Bankas akcionāriem, attiecīgi nodrošinot valsts intereses, atgūstot Bankai sniegto finansiālo atbalstu.

15. Šāds lēmums par noteikto saistību izpildes ierobežojumu pagarināšanu ir samērojams ar Bankas un noguldītāju tiesisko interešu ierobežošanu, kas savukārt ir attaisnojama ar ievērojamu valsts un sabiedrības ieguvumu, proti, personu ar likumu aizsargātās intereses tiks aizskartas, ja Komisija nepieņems šādu lēmumu un, neskatoties uz to, ka Banka neizpilda banku darbību regulējošās prasības, kuras likumdevējs ir noteicis nolūkā nodrošināt stabilu kredītiestāžu darbību, kā arī ņemot vērā Komisijas identificētos riskus turpmākajai Bankas darbībai, neveiks pasākumus, lai novērstu cēloņus Bankas darbības apdraudējumam, tādējādi turpinot pakļaut Banku riskam, ka tā nespēs pienācīgi izpildīt savas parādu saistības pret esošajiem Bankas klientiem. Komisijas bezdarbība, konstatējot Bankas nespēju izpildīt banku darbībai būtiskas prasības, ļautu secināt, ka Latvijā nav izveidota pietiekami stingra un profesionāla uzraudzības sistēma, kas pretēji Eiropas Kopienas normatīvo aktu prasībām pieļauj, ka Latvijas Republikā reģistrētas bankas neievēro likumā noteiktās prasības finanšu stabilitātes nodrošināšanai.

16. Neskatoties uz šajā lēmumā minētajiem Bankas finanšu rādītājiem, lēmums par noteikto saistību izpildes ierobežojumu noteikšanu ir efektīvāks no ierobežojumiem, kuru pieļauj Kredītiestāžu likuma 113. panta pirmā daļa un kura pagarināšanu līdz komercdarbības atbalsta sniegšanas beigām paredz Kredītiestāžu likuma 114. panta 2.¹ daļa. Pārējie ierobežojumi (piemēram, brīdinājums) nebūs pietiekami iedarbīgi, lai ierobežotu Bankas naudas līdzekļu aizplūšanu lielā apmērā. Tāpat šis lēmums ir samērīgs un ir attaisnojams ar valsts līdzšinējo atbalstu Bankas finanšu rādītāju uzlabošanā un stabilitātes nodrošināšanā. Tāpat arī Bankas licences (atļaujas) anulēšana nebūtu samērojama ar minētajiem Bankas finanšu stabilitātes nodrošināšanas pasākumiem. Lēmums ir attaisnojams arī ar ievērojamu sabiedrības ieguvumu – finanšu sistēmas stabilitātes nodrošināšanu –, salīdzinot ar Bankas klientu interesēm īstermiņā. Komisija, pieņemot šo lēmumu, ir ņēmusi vērā ikviena sabiedrības indivīda, kas izmanto finanšu sistēmas pakalpojumus, intereses. Šāds Komisijas lēmums aizsargās Bankas klientu un sadarbības partneru, sevišķi norēķinu sistēmas dalībnieku, intereses Bankas finanšu satricinājuma gadījumā, kas varētu radīt nesamērīgu kaitējumu iesaistītajām personām.

17. Ņemot vērā to, ka valsts ir ieguldījusi Bankā ievērojamus finanšu resursus un šā lēmuma publiska nepieejamība varētu negatīvi ietekmēt sabiedrības uzticību Bankas maksātspējai un spējai sniegt kvalitatīvus finanšu pakalpojumus nākotnē, Komisija uzskata, ka šis lēmums daļā, kas nav ierobežotas pieejamības informācija, ir publiskojams.

Pamatojoties uz Kredītiestāžu likuma 99.¹ panta pirmo un otro daļu, 110.¹ panta pirmo daļu, 113. panta pirmās daļas 4. un 5. punktu, 114. panta pirmo, otro un 2.¹ daļu, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas likuma 5. pantu un 17. panta 6.¹ punktu, Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punktu, 65. panta ceturto daļu un 66. panta pirmo daļu,

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padome n o l e m j:

1. Izslēgt 01.12.2008. Ministru kabineta un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmuma Nr. 1 (prot. Nr. 85 3. §) "Par saistību izpildes ierobežojumu noteikšanu akciju sabiedrībai "Parex banka"" 10.8. punktu.

2. Pagarināt 01.12.2008. Ministru kabineta un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas lēmumā Nr. 1 (prot. Nr. 85 3. §) "Par saistību izpildes ierobežojumu noteikšanu akciju sabiedrībai "Parex banka"" noteikto saistību izpildes ierobežojumu termiņu līdz 31.12.2010. (divi tūkstoši desmitā gada trīsdesmit pirmajam decembrim).

3. Publicēt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes lēmumu Latvijas Republikas oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Šis lēmums stājas spēkā 01.07.2010. (divi tūkstoši desmitā gada pirmajā jūlijā).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. panta otro daļu un Kredītiestāžu likuma 99.¹ panta trešo daļu pieteikumu par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotā administratīvā akta pārsūdzēšanu var iesniegt Administratīvajā apgabaltiesā (Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā) viena mēneša laikā no dienas, kad šis administratīvais akts ticis paziņots adresātam.

Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 123. pantu šā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izdotā administratīvā akta pārsūdzēšana neaptur tā izpildi.

Finanšu un kapitāla
tirgus komisijas priekšsēdētāja

I. Krūmane

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**